

Søren Halbye,
Salgs- og marketingdirektør

Hård konkurrence på frømarkedet

Sæsonen 2009/10 bliver uden tvivl den mest udfordrende i nyere tid. Vi oplever, at kunderne gennem det seneste år har reduceret deres lagre, og de bestiller i langt højere grad end tidligere i sidste øjeblik. Alle forsøger at have så lidt kapital som muligt bundet i lagrene

Krisen, som bed sig fast i 2008/09, har endnu ikke sluppet sit tag. Der er stor forskel på at være producent, engrosvirksomhed eller detailvirksomhed; lagernes relative størrelse falder, jo tættere vi kommer den endelige forbruger. Det skaber pres i distributionskæden, og service er en vigtig parameter ved valg af leverandør. Samtidig oplever vi på samtlige markeder en hård konkurrence om at levere det frø, som kunderne har brug for. Ligesom kløver- og græsfrø for et par sæsoner siden fulgte udviklingen inden for korn, er det også tilfældet i dag – blot med modsat fortegn. Priserne er markant lavere, og denne tendens ser ud til at fortsætte, da der er meget frø på verdensmarkedet. Den store lageropbygning, der har fundet sted i EU og på verdensmarkedet, kan

derfor kun imødegås med lavere produktion i de kommende år og for EUs vedkommende med mindre import fra tredjelande.

Høsten 2009

Høsten i EU er med sine godt 215.000 t seks pct. større i fht. sæsonen 2008/09 (202.000 t). Forudsat, at forbruget denne sæson kommer til at ligge lidt over niveauet i forrige sæson, som var på ca. 185.000 t, vil der stadig være for meget frø på de europæiske lagre. Importen, som hovedsagelig er fra USA, er indtil nu faldet meget og forventes at blive reduceret med næsten 50 pct. til ca. 20.000 t, når den endelige opgørelse foreligger.

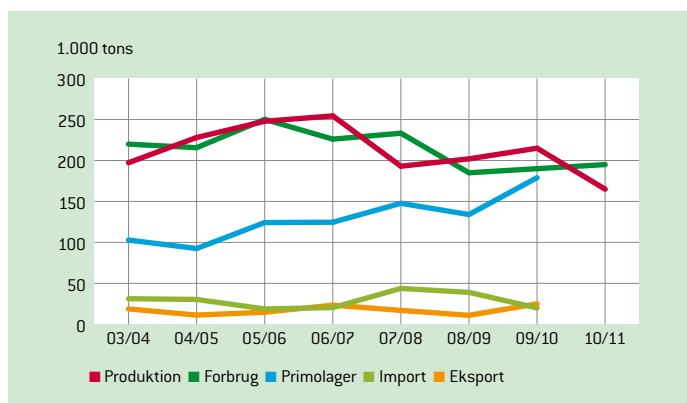
Til den kommende sæson vil vi kunne se arealnøgning både i Danmark og hele EU for at imødekomme det stigende forbrug og den deraf følgende lageropbygning. De store produktionsområder rundt omkring i verden, f.eks. Canada, USA og New Zealand, forventer også en væsentlig nøgning i arealet i de kommende sæsoner.

Man kunne fristes til at tænke utraditionelt og begynde at producere for tidligt. Vi skal dog huske på, at der er fyldte lagre mange steder, og det tager tid, før vi er tilbage til normale tilstande.

Bedre efterårsforbrug

På trods af krisen har vi oplevet et bedre forbrug i efteråret 2009 i fht. efteråret 2008. Her er det specielt værd at fremhæve Danmark, Benelux samt UK, der har oplevet et pænt forbrug inden for fodergræsser. Ydermere kan det nævnes, at det netop på disse markeder er DLF-TRIFOLIUM selv, der varetager salget gennem vore datterselskaber.

Generelt har finanskrisen ramt forbruget af plænegræsser til det professionelle marked hårdere i de store aftagerlande som Tyskland, Østrig, Schweiz, England og i særdeleshed Irland. Mellem- og Sydeuropa må igen stå for skud med en forbrugstilbagegang i Frankrig på ca. 25 pct. i forhold til de seneste fem år, og hele 30 pct. i Spanien, hvor bygge- og anlægssektoren er hårdt ramt.

EU balance, græsfrø total

Efterårsforbrug af fodergræsser i Europa

De østeuropæiske markeder er stadig påvirket af krisen. Både den lave mælkepris og valutaudsving har lagt en dæmper på forbruget af græsfrø. Det gør sig gældende inden for både foder såvel som inden for det professionelle marked.

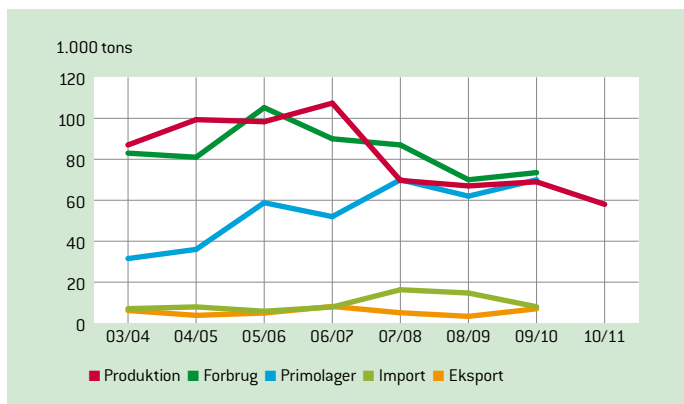
Afslutningsvis er det dog værd at fremhæve forbruget inden for hobbysegmentet, som på trods af krisen har ligget på et normalt niveau.

Hvidkløver – samme udlæg

Høsten 2009/10 er på ca. 2.100 t, hvilket repræsenterer et lille fald i forhold til høsten i 2008/2009. Hvidkløverhøsten i New Zealand var i denne sæson normal og i Australien under normalen. Import fra New Zealand forventes dog ikke at blive nogen trussel, eftersom den new zealandske dollar er steget fra starten af 2009 fra 3.00 NZD til i dag over 3.80 NZD i forhold til den danske krone. Den australske dollar er i øvrigt gået samme vej. Priserne er generelt under pres som følge af den finansielle krise og den generelle overforsyning. En udvidelse af eksporten er derfor rettet mod Kina, som i højere grad har formået at gå fri af krisen.

Alm. rajgræs – mere udlæg

Høsten 2009 bliver på omkring 69.000 t, hvilket er tæt på året før med 67.000 t. Produktionsniveauet forventes at være en smule under forbruget, som vurderes til at blive omkring 75.000 t i denne sæson. Lageret skønnes ved udgangen af 2009/10 at nå ned på 66.000 t mod 70.000 t året før. Importen til EU i denne sæson forventes at gå ned i fht. sidste sæson. Priserne på alm. rajgræs er under pres, og eksporten ud af EU må forventes at stige i denne sæson. Den finansielle krise inden for både landbrug og bygge- og anlæg gør sig også gældende her, hvor aftagere af frøet ikke er nær så købedygtige som før krisen.

EU balance, almindelig rajgræs

Italiensk rajgræs – mere udlæg

Produktionen i EU bliver på ca. 37.000 t i 2009/10, hvilket er omkring 2.000 t mere end sidste sæson. Forbruget forventes at ligge på samme niveau som 2008/09 nemlig ca. 40.000 t. Det betyder dermed også, at vi forventer at skulle bruge mere italiensk rajgræs. Det skal dog nævnes, at denne art også har været under pres prismæssigt, ikke mindst på grund af import af illegalt og ucertificeret frø til EU.

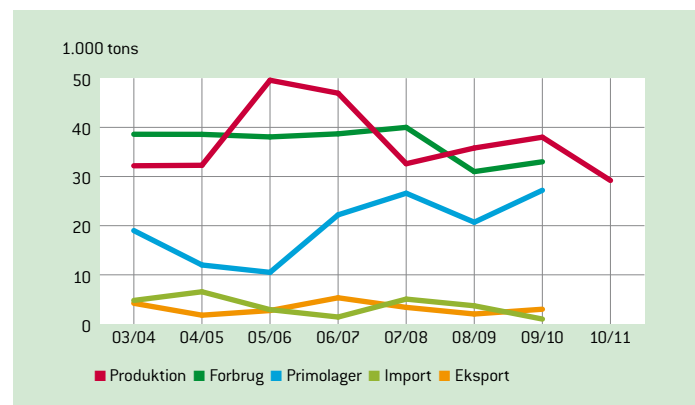
Hybrid rajgræs – mindre udlæg

Selvom høsten 2009/10 på ca. 4.000 t bliver noget mindre end forrige sæson, har dette ikke kunnet opveje en nedgang i forbruget, hvorfor der er fundet en lageropbygning sted også inden for denne art. Anvendelsen af hybrid rajgræs er begrænset til Mellem Europa, hvilket gør afsætningen vanskelig – specielt i krisetider. Det bliver derfor nødvendigt at nedbringe frøarealerne de kommende sæsoner for at skabe balance i arten.

Rødsvingel – mindre udlæg

Den totale rødsvingelhøst ender på 38.000 t i 2009/10. Høsten 2008 var på 35.000 t. De sidste to års flotte udbytter har været medvirkende til at forværre lagerudviklingen i EU. Det har derfor været nødvendigt at begrænse udlægsplanen for rødsvingel. Drastiske tiltag som pløjninger i efteråret 2009 har desværre været nødvendige for at opnå en tilsigtet produktionsnedgang i 2010, som vil blive bibeholdt i 2011.

Ifølge vore informationer reduceres produktionsarealerne for rødsvingel også i Canada, hvilket vil medvirke til hurtigere at få skabt balance i denne art.

EU balance, rødsvingel

Engsvingel – lille udlæg

Høsten 2009 af engsvingel når i 2009/10 op på 8.000 t mod 9.000 t sidste sæson. Der har gennem en årrække fundet en overproduktion sted inden for denne art, eftersom udviklingen går mod alternative arter i visse aftagerlande. I Skandinavien er salget af engsvingel erstattet af strandsvingel. I Tyskland, Østrig og Schweiz erstattes engsvingel i stigende grad af rajsvingel. Produktionen af engsvingel vil derfor blive reduceret til den kommende sæson for at skabe ligevægt i forsyningsbalancen. ▶

Strandsvingel – lille udlæg

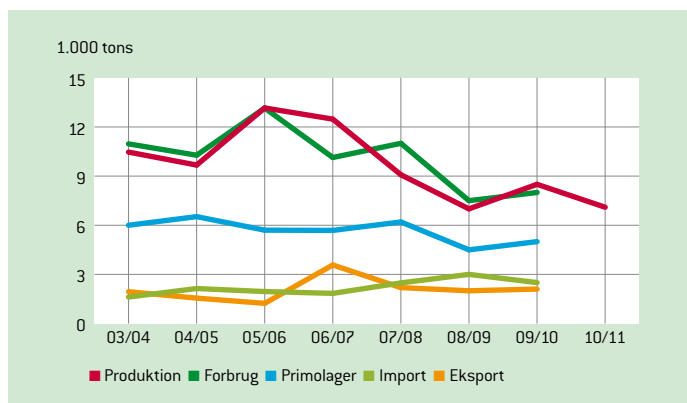
Produktionen af strandsvingel i EU er lidt over 16.000 t i 2009/10. Der var indtil 2007/08 god balance i denne art, men en uforholdsmæssig stor import fra USA i 2007/08 og igen i 2008/09 har skabt ubalance, og det har bevirket, at EU nærmest svømmer i strandsvingel. USA har brugt EU til at dumpe deres store strandsvingel produktion, der i stor udstrækning er gået ind og har substitueret det noget dyrere rødsvingel. Det er derfor nødvendigt med en markant produktionsnedgang den kommende sæson for igen at bringe balance i arten og ikke mindst få stabiliseret priserne, som pt. er helt i bund.

Stivbladet svingel – lille udlæg

Høsten 2009/10 bliver på lidt over 2.000 t, hvilket var næsten på linje med året før. Forbruget er i de senere år faldet, da stivbladet svingel i visse tilfælde kan substitueres af rødsvingel, som har været mere attraktiv på grund af lavere pris end stivbladet svingel. Derfor har der været en mindre overproduktion de seneste sæsoner, og dette afspejles direkte i lageret, som efter sidste sæson igen er for opadgående. En reduktion af produktionen er derfor påkrævet for igen at skabe balance i arten.

Engrapgræs – samme udlæg

Høsten af engrapgræs er i denne sæson på lidt over 8.000 t i EU. Arten er imidlertid ramt dobbelt hårdt af både faldende forbrug og import fra USA. Det professionelle marked, som aftager meget af denne art, er desuden ramt af den finansielle krise. I nogle blandinger fravælges arten eller reduceres for at substituere med billigere arter/sorter. Det er derfor nødvendigt at producere på samme, lave niveau.

EU balance, engrapgræs

Hundegræs – markant mindre udlæg

Høsten af hundegræs ender på ca. 9.000 t i 2009/10, hvilket er lidt under året før, men stadig langt over tidligere sæsoner. En stor produktion i Europa i 2008/09 og i indværende sæson, har skabt ubalance i arten. Da eksportmarkederne i samme periode ikke har kunnet aftage de forventede mængder, har det givet sig udslag i et stort lager, som kun kan nedbringes ved at skære drastisk i produktionen. Det vil blive gjort til den kommende sæson, hvor produktionen næsten sættes i stå.

DLF Triple Crown

Fra 2010 markedsfører DLF som noget helt nyt DLF Triple Crown konceptet. Vi ønsker at have endnu mere fokus på kvægbrugernes behov for absolutte topsorter af græs og vil derfor udvælge de DLF-sorter, der er bedst i tre kategorier:

MARK-egenskaber: Resistens mod sygdomme, vinterfasthed, persistens mv.

FODER-egenskaber: Foderværdi målt som fordøjelighed, indhold af sukker og protein mv.

UDBYTTE-egenskaber: Sortens udbytte i flere års forsøg

Vi beregner på baggrund af forsøg og analyser et indeks for hver kategori. Hvis det er højt for alle tre egenskaber, vil sorten blive tildelt 3 kroner – Triple Crown. Det tilhørende logo gør det enkelt og hurtigt for landmanden at se, hvilke sorter han skal vælge for at få mest muligt ud af græsmarken.

DLF KINA

Forbruget af plænegræs har været stabilt til svagt stigende, mens fodergræsforbruget har været stigende som følge af regeringsstøtte til projekter, der skal hindre ørkendannelse i det bjergrige sydvestlige område af Kina. I modsætning til EU har Kina kun lidt lager, da kineserne var afventende med køb sidste år.

DLF-TRIFOLIUM's kontor i Kina, der ledes af Zou Yuxin, har ved udgangen af 2009 oplevet en eksplosiv vækst i ordreindtag i forhold til samme tidspunkt tidligere år. Hvor kontrakterne normalt kommer i starten af foråret, er en stor del af disse underskrevet allerede i december.

Vores product management hold har i samarbejde med vores lokalt ansatte produktchef Hongziang Li siden 2005 haft et omfattende testprogram nord for Beijing.

Resultater fra disse forsøg begynder nu at foreligge til brug for udvælgelse af sorter til det kinesiske marked, samt til brug for vores sortsevalueringer generelt. I løbet af forsommeren vil vores forsøgsparcereller blive vist på en åbent hus dag, hvor vi ser frem til at byde vores kunder og samarbejdspartnere i Kina velkommen.

Produktchef Hongziang Li til åbent hus arrangement Beijing, Kina 2009